

Het heiligenboek

Alfonsus Maria de Liguori (2) Tom Zwaenepoel

Tijdens zijn leven gaat Alfonsus Maria de Liguori (1696-1787) de interessante weg van advocaat naar priester. Zijn 'aangetaste' reputatie verraadt hem dat hij op een verkeerd levensspoor zit en dat zijn leven dreigt leeg te worden. Na lang nadenken beslist hij priester te worden. De confrontatie met de schrijnende armoede op spiritueel en materieel gebied dwingt hem ertoe voortaan op te treden als 'advocaat van God' en onbezoldigd bijstand te verlenen aan de verlatenen van deze wereld. Daarbij laat Alfonsus zich leiden door het praktische en het noodzakelijke. Tijdens zijn bisschopsambt handelt hij als 'vader van de armen' en worden zijn grootheid en geleerdheid zichtbaar in zijn eenvoud. Zo verkoopt hij zijn bisschoppelijke koets om aan geld voor de armen te komen. Hij vindt het niet eerlijk dat de muilezels bijna een heel jaar op stal staan – en de koetsier in de herberg – terwijl mensen om hulp schreeuwen. Bovendien beweegt de bisschop de plaatselijke adel en burgerij tot grote giften voor zijn sociale werken. Ook in zijn muzikale composities schenkt hij aandacht aan het kleine. Zo accentueert Alfonsus, die graag aan zijn cembalo musicceert, in het beroemde Italiaanse kerstlied *Tu scendi dalle stelle* (Jij

daalt neer van de sterren) de armoede van het kind Jezus (1756). Het is een traditie geworden dat dit lied de middernacht mis in de Sint-Pietersbasiliek afsluit.

In Alfonsus' tijd wordt God beleefd als een machtige en willekeurige God, die te vrezens valt. Met dat godsbeeld worstelen vooral de armen en de boeren, die zich de dupe van de Kerk en de adel voelen. Als reactie daarop engageren de redemptoristen zich in naam van het evangelie voor de samenleving. Ze zoeken Christus in de 'kleine mens', die ze zoals Jezus *Redemptor* (Verlosser) willen verlossen uit zijn onvermogen. Hun boodschap luidt: „Bij de Heer is genade, bij Hem is bevrijding, altijd weer” (Psalm 130). Vandaag staan die volksmissionarissen in pastorale noodsituaties luisterend en inspirerend in dienst van de 'verworpenen' die op spiritueel en sociaal vlak arm en verlaten zijn.

Alfonsus ziet het als zijn levensopdracht om het gedoopte, maar religieus 'onkundige' volk te onderrichten. De *doctor zelantissimus* (ijverende doctor) verkondigt het evangelie vanaf de preekstoel en van aan zijn schrijftafel, zodat zijn volk 'kan leven'. Zijn grote bezorgdheid en medeverantwoordelijkheid voor zijn priester-medebroeders leiden

tot spirituele werken zoals preken, gebedenboeken, geestelijke gezangboeken, dogmatische en moraaltheologische werken en briefliteratuur. De 'bestseller' onder zijn 111 publicaties is zijn moraal handboek *Theologia moralis* (1753). In zijn theologie staat de goddelijke barmhartigheid centraal. Omdat de strenge moraal vaak afschrikt, is het de 'plicht' van de biechtvader de zoekende mens vol liefde, goedheid en geduld op zijn geloofsweg te begeleiden.

In zijn angelus-toespraak van 17 maart 2013 vertelde paus Franciscus over een ontmoeting met een bejaarde vrouw in Buenos Aires (1992). Op zijn vraag of zij wou biechten, antwoordde ze: „Wij zondigen allemaal. De Heer vergeeft alles.” Jorge Bergoglio wilde weten hoe zij dat kon weten. „Mocht de Heer niet alles vergeven, dan bestond de wereld niet”, antwoordde ze. Voor de paus is dat antwoord „wijsheid die van de heilige Geest komt, de innerlijke wijsheid over Gods barmhartigheid”.

Sinds het begin van zijn pontificaat (2013) benadrukt Jorge Bergoglio dat er geen situaties zijn die God niet kan veranderen. „Er is geen zonde die Hij niet kan vergeven, wanneer wij ons openen voor Hem.” De

barmhartigheid staat centraal in het buitengewoon heilig jaar dat op 8 december 2015 begint en op 20 november 2016 eindigt. Het Jubeljaar van de Barmhartigheid wordt officieel afgekondigd naar aanleiding van de vijftigste verjaardag van het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965). Met dat initiatief hoopt de paus ook – zoals Alfonsus – dat de wereld barmhartiger wordt en dat niemand zich uitgesloten voelt. In de Kerk – zo verzekert de paus – is er plaats voor iedereen.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

8 oktober, 21.10 uur, Canvas (herhaling op 9 oktober om 18.25 uur). *Caribbean with Simon Reeve*. Eerste aflevering van een driedelige BBC-documentaire waarin 'avontuurjournalist' Simon Reeve de Caribische kust volgt, van Haïti tot Jamaica.

8 oktober, 22.10 uur, Canvas (herhaling op 9 oktober om 17.35 uur). *Salman Rushdie's Story*, intieme en meeslepende BBC-documentaire die voor het eerst een volledig beeld brengt van de gevolgen van de wereldwijde controverse waardoor de Indiaas-Britse schrijver van *De duivelsverzen* zich meer dan tien jaar lang moest verschuilen.

10 oktober, 15.30 uur, VRT één. *How to Steal a Million*, Romantische misdaadkomedie uit 1966 met Audrey Hepburn en Peter O'Toole over de dochter van een meestersvervalser en een sympathieke inbreker. Pure nostalgie.

De vrome kudde

Middeleeuwen Ingezonden door Paul Vanden Bossche

Twee boeven zijn tot levenslang veroordeeld en zitten in een kerker aan de muur vastgeketend. Vraagt de ene, in de hoop een gesprek op gang te brengen om de tijd te doden:

– Ben je getrouwd?

Antwoordt de andere:

– Neen, ik ben veel te veel op mijn vrijheid gesteld.

Baby Ingezonden door Marie Van Kester

– Hoe gaat het met de pasgeboren baby?

– Prima, dank je wel. De kleine heeft aanleg voor het studentenleven.

– Hoezo? Kun je dat nu al zien?

– Ja hoor. Overdag is hij heel rustig, maar 's nachts is hij gewoon niet te temmen.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

schreeuw rivier in Italië	ver- dwenen lingerie	bevlie- ging	sprake- loos	groot water	geest- drift
→	1	→	telwoord woon- heuvel	→	→
muziek- term	→	9	→	oude lengte- maat sein	5
succes- nummer	groep dieren	berggeit voeder- bak	→	→	ont- kenning
→	→	8	→	rivier in Oostenrijk spil	→
eigen- dom	nul	schild- knaap draag- buidel	→	2	prooi
→	→	→	snavel kraan	→	→
openbare discussie	→	4	→	deel v.e. kast	pers. vnw.
bijwoord spiegel	→	worst- soort	→	→	7
→	3	→	schilders- gerei	6	→

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

© De Puzzelaar

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Oplossing van deze puzzel:
palatika